

P.Z. br. 667

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-12/51
Urbroj: 50301-25/06-19-7

Zagreb, 29. kolovoza 2019.

Hs**NP*550-01/19-01/03*50-19-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 29-08-2019		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
550-01/19-01/03	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
50-19-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o nacionalnoj naknadi za starost (predlagatelj: Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 550-01/19-01/03, urbroja: 65-19-03, od 9. srpnja 2019. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o nacionalnoj naknadi za starost (predlagatelj: Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o nacionalnoj naknadi za starost (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskome saboru, aktom od 8. srpnja 2019. godine, iz sljedećih razloga:

Prijedlogom zakona predlaže se u sustavu socijalne skrbi uvođenje nacionalne naknade za starost, hrvatskim državljanima starijim od 65 godina života, s prebivalištem u Republici Hrvatskoj. Također, propisuju se uvjeti za ostvarivanje prava na nacionalnu naknadu, način određivanja iznosa, postupak za ostvarivanje prava te nemogućnost korištenja nacionalne naknade zajedno s ostalim pravima iz sustava socijalne skrbi. Nadalje, predlaže se retroaktivna primjena zakona od 1. siječnja 2019. godine.

Prije svega važno je naglasiti da je Vlada Republike Hrvatske u rujnu 2017. godine donijela Strategiju socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine (u daljnjem tekstu: Strategija), kojom je predviđeno uvođenje nacionalne mirovine do kraja 2020. godine. Institut nacionalne mirovine namijenjen je starijim osobama koje ne ostvaruju mirovinu na temelju prethodnog rada i plaćenih mirovinskih doprinosa, tj. osobama koje nemaju minimalni mirovinski staž od 15 godina za stjecanje prava na starosnu mirovinu, a starije su od 65 godina života i nemaju drugi izvor prihoda.

Vlada Republike Hrvatske ističe kako će se pri uvođenju nacionalne mirovine razlikovati korisnici novoga prava u odnosu na primatelja zajamčene minimalne naknade iz sustava socijalne skrbi te korisnika najniže mirovine. Osim općih uvjeta, odredit će se kriteriji kako bi se utvrdio odnos predmetnog davanja u odnosu na zajamčenu minimalnu naknadu iz sustava socijalne skrbi te najnižu mirovinu, kriteriji za imovinski i/ili dohodovni cenzus, visina nacionalne mirovine te obuhvat osoba u svrhu osiguranja sredstava u državnom proračunu. Vlada Republike Hrvatske ističe da prava iz mirovinskoga osiguranja stječu isključivo osiguranici i osigurane osobe pod određenim okolnostima iz doprinosa za mirovinsko osiguranje, a svi ostali građani, pa tako i starije osobe, socijalna prava za uzdržavanje stječu u okviru socijalne skrbi. U tom smislu potrebna je sveobuhvatna analiza prava iz sustava socijalne skrbi, mirovinskoga sustava, stanja na tržištu rada te prakse Europske unije u odnosu na projekt uvođenja nacionalne mirovine te će se nakon provedene analize do kraja ove godine utvrditi kriteriji za obuhvat potencijalnih korisnika nacionalne mirovine, imovinski i/ili dohodovni cenzus, parametri za izračun visine nacionalne mirovine te potrebna financijska sredstva, a uspostava zakonodavnog okvira predviđena je do kraja 2020. godine.

Vlada Republike Hrvatske smatra da Prijedlog zakona nije ponudio sveobuhvatno rješenje u okviru vođenja cjelovite socijalne politike u Republici Hrvatskoj. Prijedlog zakona sadrži općenita, nejasna i nepotpuna rješenja, neprecizne uvjete i kriterije za priznanje prava te nepotpuno uređenje samog postupka za ostvarivanje prava. Uvođenje nacionalne mirovine u Republici Hrvatskoj mora biti usklađeno sa svim sastavnicama socijalne i ekonomske politike u državi, uključujući naravno i usklađenost s mirovinskim sustavom i pravima koja se mogu ostvariti u tom sustavu, što nedostaje u ovom Prijedlogu zakona.

U odnosu na članak 2. stavak 1. Prijedloga zakona, Vlada Republike Hrvatske smatra da pozicioniranje naknade za starost u sustav socijalne skrbi nije prihvatljivo rješenje, s obzirom da je u Strategiji Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava određeno kao nositelj mjere za uspostavljanje zakonodavnog okvira instituta nacionalne mirovine te bi u tom smislu prije svega trebalo razmotriti mogućnost uspostave nacionalne mirovine u mirovinskom sustavu.

U odnosu na članka 3. stavak 1. Prijedloga zakona, Vlada Republike Hrvatske ističe da predlagatelj pri određivanju starosne dobi nije uzeo u obzir odredbe Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18 i 115/18, u daljnjem tekstu: ZOMO) kojima se dob za stjecanje prava na starosnu mirovinu povećava sa sadašnjih 65 godina na 67 godina života (od 1. siječnja 2033. godine), tj. dobi do koje osoba može radom osiguravati sebi socijalnu sigurnost. Također, vezano uz uvjet da korisnik ovoga prava nije mirovinski osiguran ni po kojoj osnovi mirovinskog osiguranja, Vlada Republike Hrvatske navodi da je u suprotnosti s odredbama ZOMO-a. Naime, člankom 8. ZOMO-a definiran je pojam osiguranika kao osobe koja je na osnovi radne aktivnosti obvezno osigurana na mirovinsko osiguranje temeljem generacijske solidarnosti, a korisnik mirovine je osiguranik kojem je priznato pravo na mirovinu, iz čega proizlazi da bi korisnik mirovine mogao biti i korisnik nacionalne naknade za starost te bi mu se osigurala dva prava za slučaj starosti, odnosno dva davanja iz sustava koji su javno financirani. Nadalje, nije na adekvatan način ni regulirano prebivalište na području Republike Hrvatske, jer bez određivanja dužine trajanja prebivališta otvara se mogućnost manipulacije i prijava prebivališta samo u cilju stjecanja prava.

U odnosu na članak 4. Prijedloga zakona, prema kojem korisnici nacionalne naknade za starost ne mogu istodobno ostvarivati ostala prava iz sustava socijalne skrbi (zajamčenu minimalnu naknadu, naknadu za troškove stanovanja, pravo na troškove ogrjeva, naknadu za osobne potrebe korisnika smještaja, naknadu do zaposlenja, naknadu za ugroženog kupca energenata), Vlada Republike Hrvatske posebno ukazuje na problem, odnosno postojanje mogućnosti da bi korisnici prava iz sustava socijalne skrbi, ako bi se supstituirala novčanom naknadom za starost, bili dovedeni u teži socijalni i ekonomski položaj.

U odnosu na članak 5. Prijedloga zakona, Vlada Republike Hrvatske smatra da nije adekvatno obrazložen način određivanja visine naknade za starost u visini od 30 % bruto svote minimalne plaće u Republici Hrvatskoj. Iz obrazloženja nije vidljivo je li predlagatelj prilikom određivanja visine naknade uzeo u obzir svotu najniže mirovine za 15 godina mirovinskog staža kao eventualne referentne vrijednosti za određivanje te naknade.

U odnosu na članak 11. Prijedloga zakona kojim je propisano stupanje na snagu zakona od 1. siječnja 2019. godine, Vlada Republike Hrvatske ističe da isti nije usklađen s odredbama Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu: Ustav). Naime, sukladno članku 90. stavku 5. Ustava iz posebno opravdanih razloga samo pojedine odredbe zakona mogu imati retroaktivno djelovanje, a ne cijeli zakon kako je predviđeno Prijedlogom zakona.

U odnosu na nenormativni dio Prijedloga zakona u Ocjeni i izvoru potrebnih sredstava za provođenje zakona, predlagatelj procjenjuje da je za provedbu Prijedloga zakona potrebno osigurati dodatna sredstva u iznosu od 661.080.400,00 kuna godišnje počevši od 2019. godine, Vlada Republike Hrvatske ističe da se procjena sredstava, kao i predviđeno stupanje na snagu predloženoga zakona odnosi na već proteklo razdoblje. Također, Prijedlog zakona ne sadrži prijedloge za pokrivanje povećanih rashoda proračuna sukladno članku 15. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15).

Slijedom svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Josipa Aladrovića, ministra rada i mirovinskoga sustava, Majdu Burić, državnu tajnicu u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, te Melitu Čičak, pomoćnicu ministra rada i mirovinskoga sustava.

REPUBLICA HRVATSKA
2
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković
VLADA ZAGREB
REPUBLICA HRVATSKA

